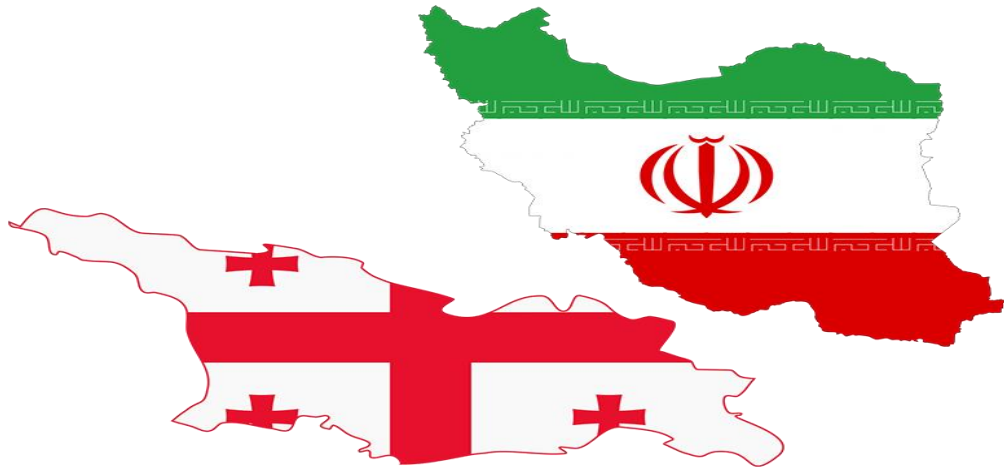

اتاق بازرگانی
صنایع، معادن و کشاورزی
اصفهان
ISFAHAN CHAMBER OF COMMERCE
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

بررسی فرصت‌های تجارت بین الملل با کشور گرجستان

تهیه و تنظیم:

واحد بازاریابی و روابط بین الملل

آبان ماه ۱۳۹۹

شناسنامه پژوهش

نام پژوهش: گزارش «بررسی فرصت‌های تجارت بین‌الملل با کشور گرجستان»

کد شناسایی: ۲۱۳۱۹۹۰۷۱۳

تهیه و تنظیم: واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل

پژوهشگران: صادق صابری، الهام عباسی، فاطمه نورشرق

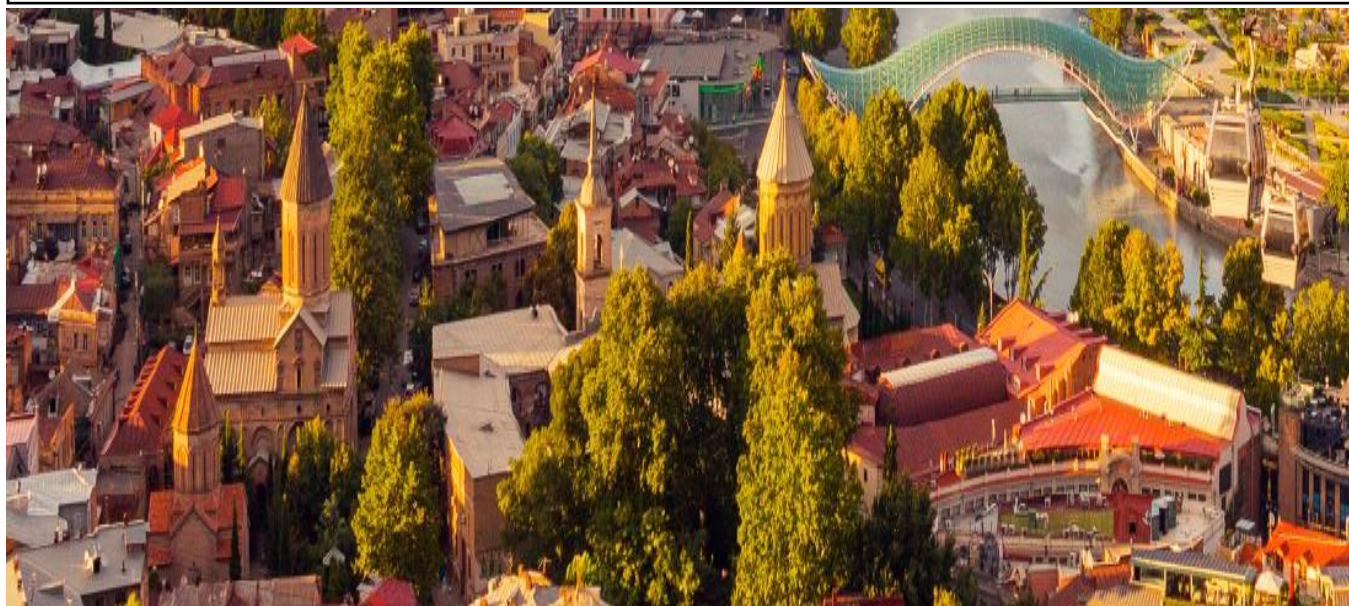
انتشارات: واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل

نوبت چاپ: ۱

قیمت: -

تاریخ انتشار: آبان ماه

صاحب‌امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان ۱۳۹۹

پیشگفتار

امروزه تجارت بین‌الملل از طریق افزایش فرصت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل توسعه و رشد اقتصادی کشورها محسوب می‌شود. پیوستن به زنجیره ارزش جهانی و توسعه صادرات در کشورهای در حال توسعه زمینه بهبود رقابت‌پذیری را در این کشورها فراهم می‌کند و افزایش ارزش افزوده محصولات، سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و ایجاد فرصت‌های شغلی را به همراه خواهد داشت.

در ایران نیز اهمیت توسعه صادرات غیرنفتی لزوم دسترسی به بازارهای جهانی را بیش از پیش آشکار می‌سازد. در این راستا واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان بر آن شده تا پتانسیل‌های صادراتی استان و ایران را در زمینه‌ی نیازهای عمده وارداتی به سایر کشورها مورد بررسی قرار دهد. گزارش پیش‌رو، نتیجه بررسی نیازهای عمده وارداتی کشور گرجستان و واکاوی زمینه‌های صادراتی آن‌ها در استان و ایران است که نهایتاً به فهرستی از کالاها بر اساس کد کالایی شش رقمی منتج می‌شود و امید است که در جهت افزایش آگاهی فعالان این حوزه مفید واقع شود.

۱- معرفی

گرجستان کشوری است در قفقاز که بین دریای خزر و دریای سیاه قرار گرفته است. این کشور در هر دو قاره‌ی اروپا و آسیا قرار دارد و یکی از اهداف مقامات سیاسی تفلیس پایتخت گرجستان، عضویت در اتحادیه اروپا و ناتو است که البته گرجستان در حال حاضر عضو ناظر در اتحادیه اروپا و ناتو بوده و همکاری‌های زیادی با این دو سازمان دارد. لازم است ذکر شود که کلیه قوانین گرجستان مانند قوانین اتحادیه اروپا است. مردم بومی گرجستان، مردم گرجی مسیحی ارتدکس هستند.

گرجستان با جمعیت ۳/۹ میلیون نفر، در شرق با جمهوری آذربایجان هم‌مرز است که طول آن ۳۷۴٫۴ کیلومتر می‌باشد. دو راه عمده‌ی ارتباطی گرجستان با شرق، دریای خزر و ایران از این منطقه‌ی مرزی می‌گذرد (جاده زمینی و راه آهن). در جنوب، گرجستان به ترتیب از شرق به غرب با جمهوری آذربایجان، ارمنستان و ترکیه هم‌مرز است.

کشور گرجستان به ۸ استان، یک منطقه خود مختار (اوستیای جنوبی به مرکزیت تسخینوالی) و ۲ جمهوری خودمختار به نام‌های آجاریا به مرکزیت باتومی و آبخازیا به مرکزیت سوخومی تقسیم می‌گردد. پایتخت این کشور تفلیس بوده و وجود هر چهار فصل در سرزمین گرجستان از دید اقلیمی، این کشور را منحصر به فرد کرده است.

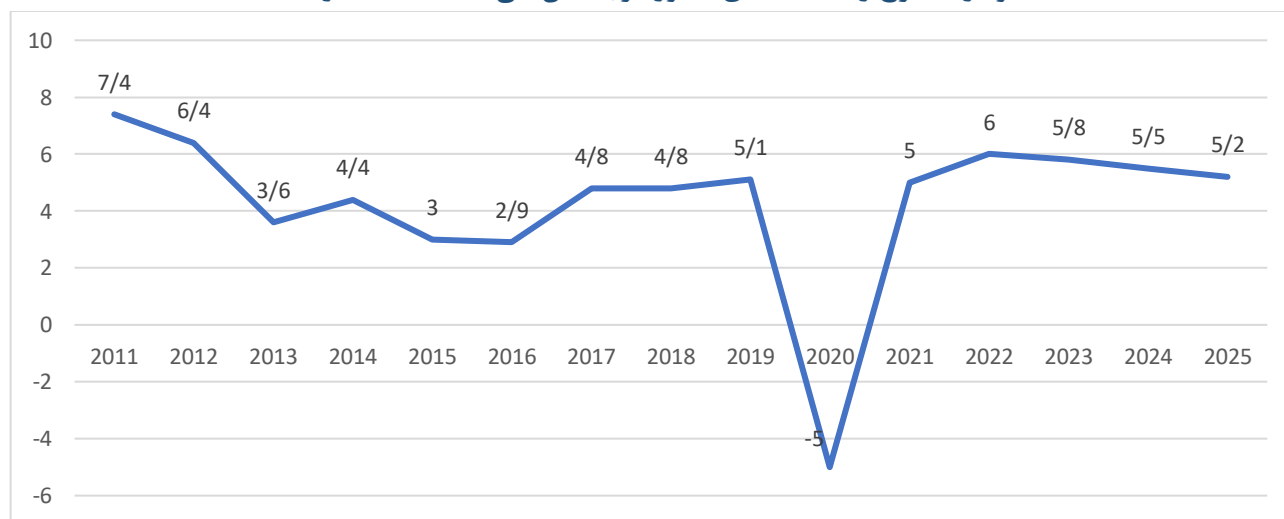

۲- اقتصاد

با توجه به تاثیر وابستگی گذشته گرجستان به اتحاد جماهیر شوروی، همچنان اقتصاد این کشور در حال گذر می باشد. افزایش تقاضای داخلی و خارجی منجر به رشد اقتصادی این کشور و در نتیجه باعث مصرف بیشتر، افزایش صادرات و رونق گردشگری شده است. رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۹ به لطف سرمایه‌گذاری‌های مناسب، افزایش هزینه‌های عمومی، اصلاحات ساختاری خوب و ادغام رو به رشد کشور در اقتصاد منطقه ای و جهانی ثابت بوده است (۱،۵٪). طبق پیش بینی‌های به روز شده صندوق بین‌المللی پول از ۱۴ آوریل ۲۰۲۰، با توجه به شیوع COVID-۱۹، انتظار می رود رشد تولید ناخالص داخلی به ۵- در سال ۲۰۲۰ کاهش یابد و با توجه به بهبود اقتصاد جهانی پس از همه‌گیری کرونا، به ۵ درصد در سال ۲۰۲۱ برسد.

بدهی عمومی در سال ۲۰۱۹ به ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یافت و پیش بینی می شود در سال ۲۰۲۰ به دلیل هزینه زیرساخت‌های دولت به ۵۲ درصد برسد و پس از آن در سال ۲۰۲۱ به ۴۹،۶ درصد کاهش یابد (تخمین‌های صندوق بین‌المللی پول). کسری بودجه در سال ۲۰۱۹ به ۱،۸٪ رسید و انتظار می رود در سالهای آینده افزایش یابد. اصلاحاتی که در زمینه مالیات و خصوصی سازی در سال ۲۰۱۲ توسط دولت انجام شد، به ایجاد یک محیط مناسب جهت توسعه اقتصادی کمک کرد. در میان شرکت‌های قدیمی دولتی، بزرگترین شرکت‌ها که شامل املاک و مستغلات و همچنین مشاغل در بخش‌های ارتباط از راه دور، تولید و توزیع برق، بانکداری، تأمین آب و خدمات بندری بود، به بهترین صورت ممکن توسط دولت خصوصی شدند. دولت با ارائه مزایای جذاب مالیاتی و قانونی به طور فعال در تلاش است سرمایه‌گذاران بین‌المللی را جذب کند.

نمودار(۱): نرخ رشد اقتصادی کشور گرجستان طی ۲۰۱۱-۲۰۲۵-درصد

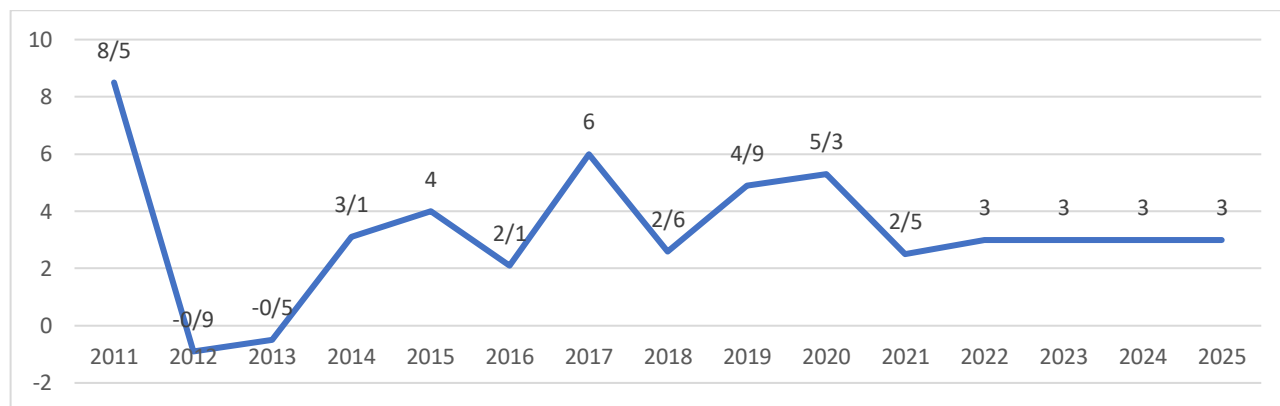

منبع: صندوق بین‌المللی پول (IMF)

۱-۲ نرخ تورم

نمودار (۲) نرخ تورم کشور گرجستان را نشان می‌دهد. مطابق با این نمودار نرخ تورم کشور گرجستان در سال ۲۰۱۱ به اوج رسیده و سپس روند نزولی داشته است. تورم در سال ۲۰۲۰ به ۵٫۳ درصد افزایش یافته و پیش‌بینی شده است که در سال ۲۰۲۱ نیز نرخ تورم با اندکی تغییر به میزان ۲/۵ درصد کاهش یابد که با توجه به مشکلات ناشی از شیوع ویروس کرونا این آمار قطعیت ندارد.

نمودار (۲): نرخ تورم طی ۲۰۱۱-۲۰۲۵- تغییر درصدی سالیانه

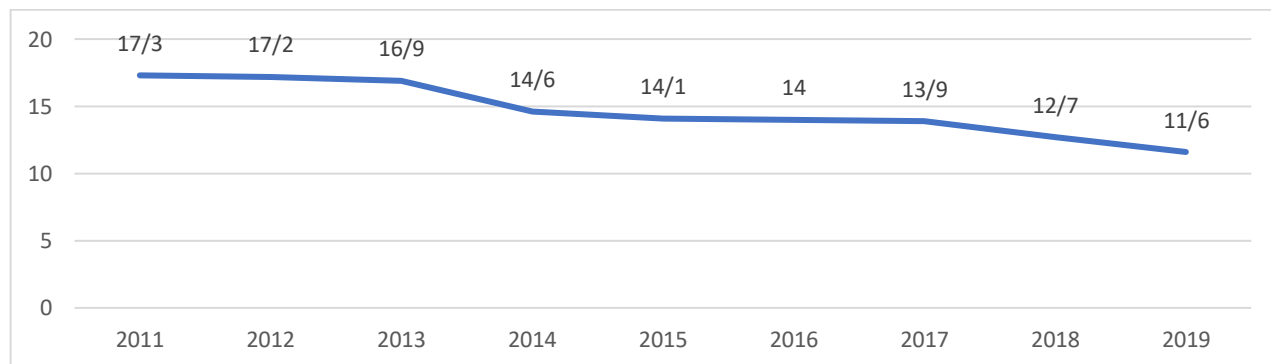

منبع: صندوق بین‌المللی پول (IMF)

۲-۲ نرخ بیکاری

نمودار (۳) نرخ بیکاری کشور گرجستان را در فاصله زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. طبق آخرین اطلاعات موجود از صندوق بین‌المللی پول، نرخ بیکاری در گرجستان در سال ۲۰۱۹، ۱۱٫۶٪ بوده است. در سال‌های گذشته، به لطف سیاست‌های اجتماعی و رشد اقتصادی، فقر تقریباً نصف شده است اما فاصله طبقاتی در مقایسه با سایر اقتصادهای منطقه همچنان زیاد است.

نمودار (۳): نرخ بیکاری کشور گرجستان ۲۰۱۱-۲۰۱۹- درصد

منبع: صندوق بین‌المللی پول (IMF)

۲-۳ شاخص‌های سهولت کسب و کار

جدول (۱)، شاخص‌های سهولت کسب و کار کشور گرجستان را بر اساس گزارش کسب و کار (۲۰۲۰) نشان می‌دهد. در این گزارش بانک جهانی وضعیت سهولت انجام کسب و کار در ۱۹۰ کشور و در ۱۰ حوزه شامل: شروع کسب و کار، دریافت مجوزهای ساخت، دریافت برق، ثبت مالکیت، دریافت اعتبار، حمایت از سرمایه‌گذاران خرد، پرداخت مالیات، تجارت فرامرزی، اجرای قراردادهای حل و فصل ورشکستگی و مقررات بازار کار را مورد بررسی قرار داده است. مطابق با گزارش کسب و کار ۲۰۲۰ رتبه گرجستان ۷ و رتبه ایران ۱۲۷ بوده است.

جدول (۱): شاخص‌های سهولت کسب و کار بر اساس گزارش کسب و کار

رتبه ایران	رتبه گرجستان	مؤلفه‌ها
۱۷۸	۲	شروع کسب و کار
۷۳	۲۱	دریافت مجوزهای ساخت
۱۱۳	۴۲	دریافت برق
۷۰	۵	ثبت مالکیت
۱۰۴	۱۵	دریافت اعتبار
۱۲۸	۷	حمایت از سرمایه‌گذاران خرد
۱۴۴	۱۴	پرداخت مالیات
۱۲۳	۴۵	تجارت فرامرزی
۹۰	۱۲	اجرای قراردادهای
۱۳۳	۶۴	حل و فصل ورشکستگی

منبع: doingbusiness

۴-۲ شاخص‌های جهانی رقابت پذیری

جدول (۲) عملکرد اقتصادی گرجستان را به لحاظ مهم‌ترین شاخص‌های جهانی رقابت پذیری در سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. بر اساس اطلاعات این جدول کشور گرجستان به لحاظ شاخص رقابت پذیری در بین ۱۴۱ کشور حائز رتبه ۷۴ بوده است.

جدول (۲): عملکرد اقتصادی گرجستان به لحاظ مهم‌ترین شاخص‌های جهانی رقابت پذیری ۲۰۱۹

شاخص رقابت پذیری	نهادها	ساختار	پذیرش ICT	پایداری اقتصاد کلان	سلامت	مهارت	بازار محصولات	بازار نیروی کار	سیستم مالی	اندازه بازار	پویایی کسب و کار	قابلیت نوآوری
۷۴	۴۳	۷۳	۵۵	۸۴	۸۷	۴۸	۴۸	۳۷	۹۱	۱۰۴	۵۸	۹۱

منبع: گزارش رقابت پذیری جهانی

۳- روند مبادلات تجاری با جهان

جدول (۳) روند صادرات و واردات کشور گرجستان به/از جهان و تراز تجاری این کشور را نشان می‌دهد. تراز تجاری این کشور با جهان همواره منفی بوده است.

جدول (۳): روند صادرات و واردات گرجستان به/از جهان (میلیارد دلار)

سال	صادرات گرجستان به جهان	واردات گرجستان از جهان	تراز تجاری
۲۰۱۰	۱/۵	۵	-۳/۵
۲۰۱۱	۲	۷	-۵
۲۰۱۲	۲	۸	-۶
۲۰۱۳	۲/۹	۸	-۵/۱
۲۰۱۴	۲/۸	۸/۵	-۵/۷
۲۰۱۵	۲	۸	-۶
۲۰۱۶	۱	۸	-۷
۲۰۱۷	۳	۸	-۵
۲۰۱۸	۳	۷	-۴
۲۰۱۹	۴	۹	-۵

منبع: TPO

۳-۱ مهم‌ترین کالاهای مبادله شده با جهان

جدول (۴) مهم‌ترین کالاهای صادراتی از گرجستان به جهان را بر اساس ارزش صادراتی در سال ۲۰۱۹ گزارش می‌کند.

جدول (۴): لیست کالاهای صادراتی از گرجستان به جهان در سال ۲۰۱۹

ردیف	کد گمرکی	کالا	ارزش (میلیون دلار)
۱	۸۷۰۳	سایر وسایل نقلیه موتوری که برای حمل و نقل افراد طراحی شده اند	۶۸۶
۲	۲۶۰۳	کنستانتیره مس	۶۵۱
۳	۷۲۰۲	آهن آلیاژ	۳۰۲
۴	۲۲۰۴	شراب انگور تازه	۲۲۲
۵	۳۰۰۴	دارو	۱۷۲
۶	۲۲۰۱	آب	۱۳۳
۷	۲۲۰۸	الکل اتیلیک ۸۰ درصد ۱۲۹	۱۲۹
۸	۳۱۰۲	کودهای معدنی	۹۴
۹	۷۱۰۸	طلا	۷۲
۱۰	۰۸۰۲	خشکبار تازه یا خشک شده	۶۶

منبع: TPO

جدول (۵) مهم‌ترین کالاهای وارداتی به کشور گرجستان از جهان را بر اساس ارزش صادراتی در سال ۲۰۱۸ گزارش می‌کند.

جدول (۵): کالاهای وارداتی به گرجستان از جهان در سال ۲۰۱۸

ردیف	کد گمرکی	کالا	ارزش (میلیون دلار)
۱	۲۷۱۰	نفت و روغن های حاصل از مواد معدنی قیری غیرخام	۷۵۶
۲	۸۷۰۳	اتومبیل سواری	۶۵۳
۳	۲۶۰۳	سنگ مس	۶۰۳
۴	۳۰۰۴	دارو	۳۵۵
۵	۲۷۱۱	گازهای نفتی	۳۲۸
۶	۸۵۱۷	دستگاه‌های تلفن	۲۱۱
۷	۱۰۰۱	گندم	۱۰۵
۸	۲۴۰۲	سیگار برگ	۱۰۴
۹	۴۰۱۱	لاستیک رویی چرخ	۹۰
۱۰	۲۷۱۶	برق	۷۸

منبع: TPO

۴- روند مبادلات تجاری با ایران

جدول (۶) روند تجارت دوجانبه ایران و گرجستان را طی دوره زمانی ۲۰۱۹-۲۰۱۰ نشان می‌دهد. مطابق با جدول (۶) صادرات ایران به گرجستان از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ روند افزایشی داشته است.

جدول (۶): روند تجارت دوجانبه ایران و گرجستان (۲۰۱۹-۲۰۱۰)

سال	صادرات گرجستان به ایران (میلیون دلار)	صادرات ایران به گرجستان (میلیون دلار)
۲۰۱۰	۱۴	۵۷
۲۰۱۱	۱۰	۶۲
۲۰۱۲	۲۹	۱۰۲
۲۰۱۳	۵۶	۱۳۶
۲۰۱۴	۵۴	۱۱۰
۲۰۱۵	۱۶	۸۲
۲۰۱۶	۳۵	۷۳
۲۰۱۷	۶۴	۸۴
۲۰۱۸	۶۴	۱۴۹
۲۰۱۹	۷۱	۱۸۷

منبع: TPO

۴-۱ همکاری های اقتصادی پنج ماه اول سال ۲۰۲۰ بین گرجستان و جمهوری اسلامی ایران

میزان سرمایه گذاری ایران در گرجستان در سه ماه اول ۲۰۲۰ به ۰/۵۸ میلیون دلار رسید. طی سال های ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۹، یک میلیون و صد و هشت هزار گردشگر ایرانی به گرجستان سفر کردند. در پنج ماه اول ۲۰۲۰ تعداد گردشگران ایرانی که به گرجستان سفر کردند به ۱۷ هزار نفر رسید که نسبت به پنج ماه اول سال گذشته ۶۵ درصد کاهش داشته است ضمناً ایران بین ۱۵ کشور اول، در جایگاه هشتم قرار گرفت.

حجم مبادلات تجاری بین گرجستان و ایران در ۵ ماه اول سال ۲۰۲۰ نسبت به ۵ ماه اول سال گذشته ۵۴ درصد کاهش یافت و به ۴۳/۸۴ میلیون دلار رسید. صادرات گرجستان به ایران ۵۳ درصد کاهش یافت و به ۱۳/۲ میلیون دلار رسید و واردات کشور گرجستان ۵۵ درصد کاهش یافت و به ۳۰،۶ میلیون دلار رسید. جدول (۷) و (۸)، صادرات و واردات گرجستان به/ از ایران را در پنج ماه اول سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد.

جدول (۷): صادرات گرجستان به ایران - پنج ماه اول سال ۲۰۲۰

صادرات گرجستان به ایران	محصولات
۳/۸۴ میلیون دلار	فرو آلیاژ
۲/۵۳ میلیون دلار	چوب
۰/۹ میلیون دلار	ظروف شیشه
۰/۶۷ میلیون دلار	سیگار، سیگار برگ
۰/۴۴ میلیون دلار	اتانول
۰/۴ میلیون دلار	ترکیبات آلی گوگردی
۰/۴ میلیون دلار	ابزارهای دستی پنوماتیک و یا هیدرولیک
۰/۴ میلیون دلار	خون برای مصارف پزشکی
۰/۳۳ میلیون دلار	ماشین آلات مخصوص
۰/۳ میلیون دلار	مواد رنگ کننده

جدول (۸): واردات گرجستان از ایران - پنج ماه اول سال ۲۰۲۰

واردات گرجستان از ایران	محصولات
۳/۳ میلیون دلار	کاشی
۲/۳۴ میلیون دلار	کک نفت
۲ میلیون دلار	انواع میوه
۱/۹ میلیون دلار	پلی اتیلن
۱/۶ میلیون دلار	میلگرد
۱/۴ میلیون دلار	شیر و خامه شیر
۱/۳۶ میلیون دلار	سیمان
۱/۲۴ میلیون دلار	شیشه فلوت
۱/۰۴ میلیون دلار	نبشی ها

۲-۴ مهم‌ترین کالاهای مبادله شده با ایران

جدول (۹) مهم‌ترین کالاهای صادراتی ایران به گرجستان را بر اساس ارزش صادراتی در سال ۱۳۹۸ گزارش می‌کند.

جدول (۹): لیست مهم‌ترین کالاهای صادراتی ایران به گرجستان (۱۳۹۸)

ارزش (میلیون دلار)	کالا	کد گمرکی	ردیف
۲۵	قیرنفت	۲۷۱۳۲۰۰۰	۱
۵/۷	سایر میله‌ها، فقط آهنگری شده	۷۲۲۸۴۰۰۰	۲
۵/۳	سایر میله‌های آهنی دارای دندانه، برآمدگی، گودی یا سایر تغییر شکل یافتگی‌هایی باشند که در فرآیند نورد حاصل شده یا بعد از نورد تاب داده شده‌اند.	۷۲۱۴۲۰۰۰	۳
۵/۲	کاشی و سرامیک با ضریب جذب آب وزنی بیش از ۵٪ درصد و حداکثر ۱۰ درصد	۶۹۰۷۲۲۰۰	۴
۴/۴	میله آهنی به صورت کلاف با قطر کمتر از ۹ میلیمتر	۷۲۱۳۹۱۱۰	۵
۴/۱	سایر لوله و پروفیل‌ها	۷۳۰۶۶۱۱۰	۶
۳/۷	پسته	۸۰۲۵۱۰۰	۷
۳/۴	پلیمرهای اتیلن، به اشکال ابتدایی، گرید فیلم	۳۹۰۱۲۰۲۰	۸
۳/۳	شیشه فلوت	۷۰۰۵۱۰۳۰	۹
۲/۸	پروفیل با مقطع L	۷۲۱۶۲۱۰۰	۱۰
۲/۵	سایر پلیمر اتیلن	۳۹۰۱۲۰۵۹	۱۱
۲/۳	سیب	۸۰۸۱۰۰۰	۱۲
۱/۸	پلیمرهای اتیلن، به اشکال ابتدایی، گرید لوله	۳۹۰۱۲۰۱۰	۱۳
۱/۶	سایر، به دست آمده از نوار یا اشکال همانند از پلی اتیلن یا پلی پروپیلن	۶۳۰۵۳۳۰۰	۱۴
۱/۶	سایر مصنوعات از آهن و فولاد	۷۳۲۶۹۰۹۰	۱۵

منبع: TPO

جدول (۱۰)، مهم‌ترین کالاهای وارداتی ایران از گرجستان را بر اساس ارزش واردات در سال ۱۳۹۸ گزارش می‌کند.

جدول (۱۰): لیست مهم‌ترین کالاهای وارداتی ایران از گرجستان (۱۳۹۸)

ردیف	کد	کالا	ارزش (میلیون دلار)
۱	۳۸۱۱۲۱۰۰	افزودنی‌ها برای روغن‌های روان‌کننده دارای روغن‌های نفتی یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری	۲۳/۳
۲	۴۴۰۷۹۲۰۰	چوب‌اره شده یا ناهمواری گرفته شده از درازا، لایه بری شده یا پوست‌کنده	۱۷/۶
۳	۲۰۴۱۰۰۰	لاشه و شقه بره، تازه یا سرد کرده	۱۶
۴	۵۴۰۲۱۹۱۰	نخ پلی‌آمید ۶ با دسی تکس ۹۰۰ الی ۲۴۰۰	۱۳/۶
۵	۵۴۰۲۲۰۰۰	نخ بسیار مقاوم از پلی‌استرها	۱۰/۷
۶	۷۲۰۲۳۰۰۰	فروسیلیکومنگنز	۹/۲
۷	۵۴۰۲۱۹۲۰	نخ پلی‌آمید ۶ / ۶ با دسی تکس ۹۰۰ الی ۲۴	۴/۸
۸	۲۷۱۰۱۹۴۰	روغن پایه معدنی	۱/۹
۹	۲۹۰۵۱۶۱۰	دواتیل‌هگزانول	۱/۸
۱۰	۲۰۴۲۱۰۰	لاشه و شقه حیوانات از نوع گوسفند (به استثنای بره تازه یا سرد کرده)	۱/۵
۱۱	۳۹۰۸۱۰۹۰	پلی‌آمید ۱۱ - ۰ یا ۶ / ۹ یا ۱۰ / ۶ یا ۶	۱/۲
۱۲	۳۰۰۲۹۰۹۰	سایر مشتقات خونی و محصولات مصونیت بخش	۱/۱
۱۳	۸۴۵۱۵۰۰۰	ماشین‌های پیچیدن، بازکردن، تاکردن، برش دادن یا کنگره دارکردن منسوجات	۱
۱۴	۲۰۴۴۲۰۰	سایر قطعات گوشت‌های از نوع گوسفند، منجمد به صورت با استخوان	۰/۹
۱۵	۴۰۰۲۹۱۰۰	لاتکس کائوچوی سنتتیک و شبه کائوچو که در جای دیگر مذکور نباشد	۰/۸

منبع: TPO

۵- شرکای تجاری گرجستان

بر اساس اطلاعات منتشرشده توسط ITC، ۱۰ شریک عمده تجاری گرجستان در جدول (۱۱) گزارش شده است.

جدول (۱۱): شرکای عمده تجاری کشور گرجستان

رتبه	کشور	واردات گرجستان (میلیون دلار)	رتبه	کشور	صادرات گرجستان (میلیون دلار)
۱	ترکیه	۱۳۹۹	۱	روسیه	۴۶۲
۲	روسیه	۹۲۴	۲	بلغارستان	۲۸۱
۳	چین	۸۰۶	۳	چین	۲۰۸
۴	آذربایجان	۵۹۸	۴	ترکیه	۱۹۳
۵	آلمان	۴۰۸	۵	رومانی	۱۷۷
۶	اوکراین	۳۶۶	۶	اوکراین	۱۶۵
۷	رومانی	۲۰۴	۷	آذربایجان	۱۳۳
۸	ایتالیا	۲۰۴	۸	آمریکا	۱۲۹
۹	فرانسه	۱۹۷	۹	ارمنستان	۹۸
۱۰	ایران	۱۷۹	۱۰	سوئیس	۷۱

منبع: trademap

۶- بررسی پتانسیل‌های صادراتی و وارداتی گرجستان

بررسی اقلام وارداتی گرجستان برحسب کدهای تعرفه شش‌رقمی نشان می‌دهد علی‌رغم اینکه در برخی کدهای تعرفه سابقه صادراتی در استان وجود دارد، اما گرجستان به‌عنوان بازار هدف در این محصولات انتخاب‌نشده است. به‌طور کلی، بر اساس آمارهای مرکز تجارت بین‌المللی، تعداد اقلام وارداتی گرجستان از جهان برحسب کد تعرفه شش‌رقمی در سال ۲۰۱۹ معادل ۴۰۰۰ ردیف تعرفه بوده که مقایسه این اقلام با آمارهای گمرک استان نشان می‌دهد تنها در ۱۰۰ ردیف تعرفه شش‌رقمی، بخشی از نیاز وارداتی گرجستان از طریق اصفهان تأمین شده است. جدول (۱۲)، کالاهای دارای پتانسیل صادرات از استان اصفهان به کشور گرجستان را نشان می‌دهد.

جدول (۱۲): کالاهای دارای پتانسیل صادرات از استان اصفهان به کشور گرجستان

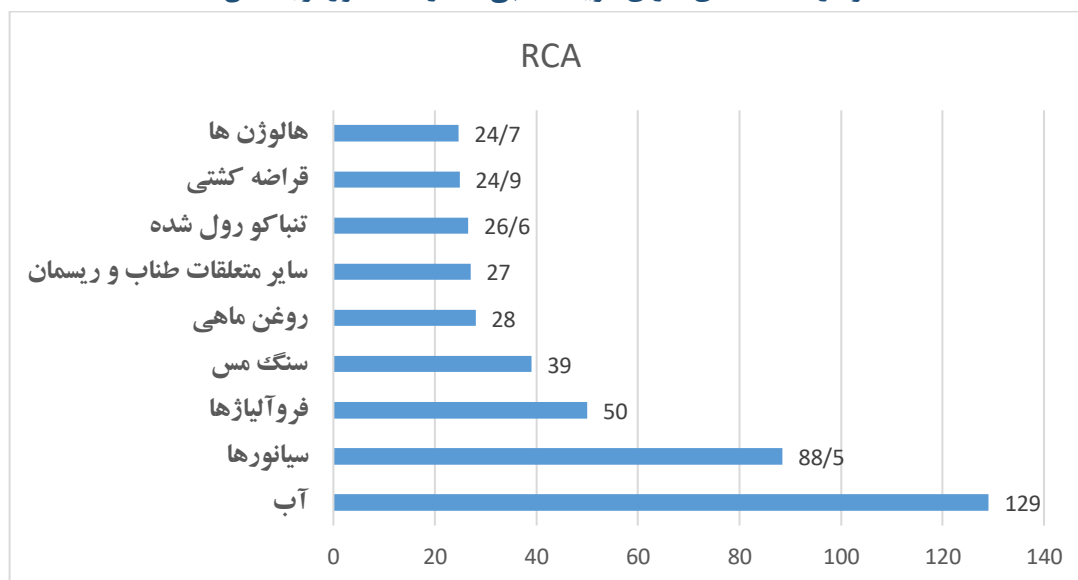
کد محصول	ارزش در کشور دوم	تراز تجاری گرجستان (میلیون دلار)	صادرات اصفهان (میلیون دلار)
۲۷۱۰۱۹	بنزین	-۴۱۸	۱۷۰/۶
۲۷۱۰۱۲	روغن‌های سبک و فرآورده‌های آن	-۳۲۰	۱۲۲/۷
۲۷۱۳۲۰	قیر نفت	-۵۶	۱۲۹/۷
۷۲۱۴۲۰	میله های آهنی یا فولادی گرم نورد شده ...تاب داده شده یا با تغییر شکل یافتگی های حاصل از نورد	-۳۳	۱۹۰/۱
۷۲۱۰۴۹	آهن یا فولاد تخت نورد شده با پهنای حداقل $mm 600$ آبکاری شده یا اندود شده باروی	-۲۰	۳۷
۷۲۱۳۹۱	میله های آهنی یا فولادی گرم نورد شده بصورت طومار با سطح مقطع دایره به قطر کمتر از $mm 12$	-۹	۷۴
۷۳۰۸۹۰	اسکلت و قطعات اسکلت از آهن یا از فولاد که در جای دیگر ذکر نشده	-۴۲	۷
۱۹۰۵۳۱	بیسکویت هایی که به آنها مواد شیرین کننده افزوده اند	-۱۱/۵	۲۰/۲
۷۲۰۸۳۹	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده بشکل طومار با پهنای $mm 600$ یا کمتر پیکله نشده	-۴	۵۶/۷
۲۷۰۴۰۰	کک و نیمه کک (semi-coke) از زغال سنگ، لینییت یا تورب، حتی به هم فشرده؛	-۳۸/۴	۴/۶
۲۵۲۳۱۰	سیمان های پودر نشده موسوم به کلینکر	-۳۱/۸	۴/۶
۷۳۲۶۹۰	چپلت مورد مصرف در صنایع ریخته گری	-۱۴	۱۰/۳
۷۲۱۶۳۲	پروفیل با مقطع L از آهن یا فولاد گرم نورد شده ... با بلندی ۸۰ میلی متر یا بیشتر	-۴/۸	۲۳/۹
۱۸۰۶۹۰	شکلات غیره حاوی کاکائو به صورت غیر از بلوک تخته میله یا قلم غیر مذکور در جای دیگر	-۳۳	۳
۷۳۰۸۳۰	در پنجره چارچوب و آستانه در از آهن یا از فولاد	-۶/۸	۱۳
۷۲۰۸۵۴	ورق آهن با عرض بیشتر از $mm 180$ و ضخامت بیشتر از $mm 2.5$	-۴	۱۹/۳
۷۳۰۶۶۱	سایر لوله‌ها و پروفیل‌های توخالی از آهن یا فولاد	-۳۲/۷	۱/۷
۸۵۰۷۱۰	انبارهای برقی (Accumulators)، شامل جداکننده‌های آنها، حتی به شکل مربع یا مستطیل.	-۱۰/۸	۴/۷
۵۷۰۳۹۰	کف پوش های منگوله باف از سایر مواد نسجی که در جای دیگر گفته نشده	-۰/۶	۸۸/۸
۶۸۰۲۹۱	رخام پولیش داده شده شکل داده شده یا کار شده، امانه کندکاری شده و حکاکی شده	-۲	۲۲/۷
۷۲۰۸۵۲	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده به شکل طومار با پهنای $mm 180$ یا بیشتر به ضخامت بیشتر از ۱۰ میلی	-۲	۱۹/۲
۲۶۰۱۱۱	سنگ های کلوخه ها یا آهن بهم فشرده نشده و کنسانتره های آن	-۰/۷۴۵	۶۰/۸
۳۰۰۴۹۰	داروهای (به استثنای محصولات شماره ۰۲، ۰۵، ۰۶ یا ۳۰) متشکل از محصولات مخلوط شده یا نشده برای مصارف درمان یا پیشگیری از بیماری،	-۱۳۷	۰/۳
۷۳۰۶۹۰	لوله و پروفیل های توخالی پرچ شده از آهن یا از فولاد که در جای دیگر ذکر نشده	-۶/۶	۵/۵
۱۹۰۵۹۰	کاشه برای دارو	-۱۸/۴	۱/۹
۷۳۰۸۴۰	تکیه گاه و تجهیزات برای چوب بست زدن پشت دری ساختن یا شمع زدن از آهن یا فولاد.	-۱۳	۲/۵

۰/۷	-۴۲/۸	کاشی یا سرامیک با جذب آب کمتر از یک درصد (کاشی پرسلانی)	۶۹۰۸۹۰
۱/۶	-۱۶/۵	پلیمرهای اتیلن، به اشکال ابتدایی	۳۹۰۱۲۰
۴/۲	-۶	لوازم خانه داری و پاکیزگی که درجای دیگر مذکور نیست از مواد پلاستیکی	۳۹۲۴۹۰
۱/۶	-۱۵	شیرینی همچنین شکلات سفید (بدون کاکائو که در جای دیگری مذکور نباشد)	۱۷۰۴۹۰
۱/۱	-۱۹/۸	کفش که درجای دیگر گفته نشده فوزک پا را نمی پوشاند از کائوچو یا پلاستیک	۶۴۰۲۹۹
۲/۸	-۸	ویفل ها و ویفرها	۱۹۰۵۳۲
۹/۱	-۲/۴	پوشش کف دیوار یا سقف از پلیمرهای کلوروپینیل به شکل رول یا به شکل چهارگوش	۳۹۱۸۱۰
۳/۱	-۶/۷	شیشه قاب نشده برای استفاده در هواپیمای غیرنظامی	۷۰۰۷۲۱
۰/۷	-۲۹/۴	استابیلایزر	۲۱۰۶۹۰
۱	-۲۰/۴	کیسه کلوست	۳۹۲۶۹۰
۶/۵	-۳	انواع بستنی حتی دارای کاکائو	۲۱۰۵۰۰
۴/۸	-۳/۷	از پلیمرهای پروپیلن	۳۹۲۰۲۰
۲/۴	-۷	ظروف ملامین	۳۹۲۴۱۰
۱/۵	-۱۰	نوارلبه و روکش اوراق فشرده چوبی آغشته به ملامین فرمالدئید و یا اوره فرمالدئید) رزین ها	۳۹۲۱۹۰
۱/۸	-۸/۲	اجزاء و قطعات مبلیها	۹۴۰۳۹۰
۴/۳	-۳	جوال و کیسه برای بسته بندی کالا از نوار پلی اتیلن یا پلی پروپیلن یا همانند	۶۳۰۵۳۳
۱	-۱۳/۶	شامپوها	۳۳۰۵۱۰
۲	-۶/۷	اجزاء و قطعات ماشین آلات و دستگاه های مشمول ردیف ۸۴۷۴	۸۴۷۴۹۰
۱۰/۲	-۱/۳	لوله های مسی آجدار از داخل	۷۴۱۱۱۰
۱۶/۴	-۰/۷	پارافین با درصد بیش از ۷۵ درصد وزنی روغن	۲۷۱۲۹۰
۰/۳	-۳۹/۳	حوله های بهداشتی و تامپون ها، پوشک و پوشک کامل بچه و اشیای مشابه از هر جنس	۹۶۱۹۰۰
۲/۴	-۴/۹	سنگ مرمر، سنگ تراورتن رخام بریده یا اره شده دارای سطح صاف یا یکپارچه	۶۸۰۲۲۱
۳۹	-۰/۲۹۱	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده بشکل طومار با پهنای ۱۶۰۰mm یا بیشتر پیکله نشده	۷۲۰۸۳۸
۲/۵	-۴	سیب زمینی محفوظ شده به جز در سرکه یا جوهر سرکه یخ زده	۲۰۰۴۱۰
۸/۱	-۱/۲	آهن یا فولاد تخت یا گرم نورد شده بشکل طومار با پهنای ۱۸۵۰mm	۷۲۰۸۵۳
۰/۷	-۱۴/۶	چراغ سیالیتیک برای عمل جراحی	۹۴۰۵۴۰

۷ تخصیصی ترین محصولات بر اساس شاخص RCA

نمودار (۴)، کالاهای دارای مزیت نسبی صادرات کشور گرجستان را نشان می دهد. گرجستان تخصص بالایی در صادرات آب (۱۲۹)، سیانورها (۸۸/۵)، فروآلیاژها (۵۰)، سنگ مس (۳۹) و روغن ماهی (۲۸) دارد. ملاک اندازه گیری تخصص، شاخص RCA می باشد.

نمودار (۴): کالاهای دارای مزیت نسبی صادرات کشور گرجستان

۸- شروع تجارت با گرجستان

۸-۱ مزیت یابی کالای صادراتی

- ✓ مراجعه به جداول اقلام صادراتی کشور ایران به گرجستان طی سال های گذشته
- ✓ مراجعه به جداول وارداتی گرجستان از جهان طی سال های گذشته
- ✓ اخذ مشاوره از کارشناسان سازمان توسعه تجارت ایران و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی
- ✓ بررسی اشکال مناسب حمل کالا با در نظر گرفتن ماهیت آن و اقلیم گرجستان
- ✓ کسب اطلاع از تخفیفات گمرکی کالا از سوی گرجستان
- ✓ بررسی قوانین صادراتی کشورمان و گرجستان برای اطلاع از ممنوعیت ها و محدودیت ها
- ✓ کسب اطلاع از میزان تعرفه های گمرکی، مالیات ها و عوارض متعلقه بر کالا در گرجستان
- ✓ داشتن لیست قیمت بر اساس شرایط مختلف تحویل

۲-۸ مشتری یابی

- ✓ از طریق شرکت در نمایشگاه‌های تخصصی
- ✓ عضویت در هیات تجاری اعزامی به گرجستان
- ✓ از طریق شرکت‌ها و تجار ایرانی مقیم در گرجستان
- ✓ از طریق نهادهای سیاسی و تجاری دو کشور

۹- استراتژی ورود به بازار گرجستان

قبل از ورود به بازار گرجستان ارتباط با نمایندگی محلی توصیه می‌شود. صادرکنندگان باید قبل از امضای قرارداد فروش یا نمایندگی، از گرجستان بازدید داشته باشند و از چندین وکیل و شرکت مشاوره آموزش دیده و دارای مجوز که در گرجستان فعالیت می‌کنند، استفاده کنند. علاوه بر این، بخش سیاسی/ اقتصادی سفارت ایران در تفلیس می‌تواند به شرکت‌ها در جستجوی شرکا یا اطلاعات بازار کمک کند.

۱۰- چالش‌های بازار گرجستان

- ✓ بسته بودن مرزها به روی ایرانیان، حتی ایرانیان مقیم گرجستان و دارای کارت اقامت و محدودیت سفر به گرجستان
- ✓ محدود کردن ارسال کالا از کشور ایران به دلیل شیوع ویروس کرونا
- ✓ عدم تمدید کارت اقامت ایرانیان صاحب شرکت در گرجستان
- ✓ مهمترین چالش بحث نفوذ آمریکا در روابط دو کشور است. آمریکا یکی از بزرگترین سفارتخانه‌های خود را در تفلیس بنا کرده است و با به کارگیری متخصصین حوزه‌های مختلف توصیه‌های خود را به دولت گرجستان ارائه می‌دهند. این توصیه‌ها طیف وسیعی از موضوعات حتی مباحث کشاورزی و شیوه مبارزه با آفات گیاهی را نیز شامل می‌شود.

۱۱- فرصت های بازار گرجستان

گرجستان همچنان یک بازار جذاب در بین کشورهای منطقه است. دولت تمرکز خود را بر توسعه بخش های زیربنایی، انرژی، جهانگردی و کشاورزی افزایش داده و حمایت های قابل توجهی از جانب سازمانهای حمایتی بین المللی دریافت کرده است. مواد، تخصص و تجهیزات برای این بخش ها مورد تقاضا است.

ساخت جاده ها، زیرساخت های توزیع انرژی، سیستم های آب، هتل ها و فضای اداری در سراسر گرجستان در حال گسترش است و فرصت هایی را برای تولیدکنندگان تجهیزات و مصالح ساختمانی و ارائه دهندگان خدمات معماری و مهندسی فراهم می کند. زیرساخت دومین هزینه در بودجه ملی است.

از آنجا که قدرت خرید مصرف کنندگان تا حدودی محدود است، مصرف کنندگان عمدتاً به مواد غذایی فرآوری شده، خودروهای دست دوم و لوازم جانبی و خدمات پس از فروش علاقه مند هستند. صنعت فرآوری مواد غذایی با توجه به پتانسیل کشاورزی گرجستان از فرصت های خاصی برخوردار است و ماشین آلات کشاورزی و خطوط فرآوری مورد تقاضا هستند. فن آوری اطلاعات، سیستم ها و نرم افزار برای حمایت از رشد تجارت جدید مورد نیاز است.

۱۱-۱ گرجستان پل ارتباطی مناطق پیرامونی و فرامنطقه ای

کشور گرجستان با برخورداری از موقعیت جغرافیایی و بسترهای مناسب طبیعی بعنوان نقطه اتصال مطمئن دریایی و زمینی برای توسعه تجارت منطقه ای بویژه پل ارتباطی با ناحیه قفقاز و مناطق آسیای مرکزی به شمار می رود. موقعیت جغرافیایی استراتژیک گرجستان این امکان را دارد تا به عنوان یک نقطه اتصال و گره حمل و نقل حیاتی بین المللی جنوب - شمال و شرق - غرب (منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، جنوب و جنوب شرق به / از غرب، اروپا به / از قفقاز و آسیا از طریق کریدور میانه و روسیه) ایفای نقش نماید، که این امر یقیناً مستلزم همکاری و هماهنگی کشورهای همجوار بویژه ترکیه (به لحاظ داشتن مرزهای مشترک دریایی و زمینی) می باشد.

موقعیت مکانی و محیط پیرامونی منحصر بفرهنگ این کشور (همجواری با روسیه و آسیای مرکزی، اروپا و آسیا) پتانسیل بالقوه ای برای پیشرفت این کشور می باشد. با این وجود، گرجستان به لحاظ ساختاری، کاستی های زیادی دارد که در صورت ایجاد تغییرات زیربنایی و برنامه ریزی توسعه محور، می تواند علاوه بر محوریت ارتباطی در حمل و نقل دریایی و زمینی، به یک مقصد تجاری، لجستیک، تولید و ارائه سرویس های خدماتی تبدیل شده و مورد توجه خاص مناطق پیرامونی و کشورهای دوردست از قبیل چین، آمریکا و دیگر کشورهای صنعتی و تجاری قرار گیرد. ظرفیت کم نظیری از قبیل محوریت حمل و نقلی بین کشورهای غربی و مناطق قفقاز و آسیای میانه (با جمعیتی حدود ۱۶۰ میلیون نفر و ارزش اقتصادی ۸۰۰ میلیارد دلاری) فرصت فوق العاده ای جهت تجارت بیی المللی می باشد.

۲-۱۱ گرجستان سرزمینی مناسب برای کشت فراسرزمینی

یکی از راه حل هایی که برای مقابله با خشکسالی در کشورمان و در اجرایی کردن مدیریت منابع آبی مطرح شده است کشت فراسرزمینی است، در این میان گرجستان با توجه به ظرفیت های غنی در حوزه کشاورزی به عنوان یکی از کشورهای هدف در حوزه کشت فراسرزمینی می تواند مطرح گردد.

سرزمین گرجستان از دید اقلیمی کاملاً "منحصر به فرد می باشد و هر چهار فصل سال در آن دیده می شود. تقریباً ۴۳ درصد (معادل ۳ میلیون هکتار) کل سرزمین گرجستان با ۴۹ گونه خاکی برای کشت و دامپروری مناسب است. در این کشور مناطق گوناگون اقلیمی و اکولوژی وجود دارد، میانگین بارندگی در اغلب مناطق گرجستان مناسب کشاورزی است. بارندگی در تمامی فصول سال وجود دارد. طبق آخرین اطلاعات میانگین بارش ها در سال ۲۰۱۷ بین ۴۰۰ تا ۴۵۰۰ میلی متر در مناطق مختلف گرجستان متغیر بوده است که در مقایسه با متوسط بارش ۲۴۰ میلی متری ایران، وضعیت بسیار مناسبی دارد.

با توجه به ویژگی های جغرافیایی و آب و هوایی گرجستان، این کشور از پتانسیل های خوبی برای تولید و صادرات محصولات کشاورزی از جمله گندم، غلات، سویا، روغن های خوراکی، دانه های روغنی و فندق، چای و انواع مرکبات برخوردار بوده و امکان تولید اکثر محصولات کشاورزی در این کشور وجود دارد. بزرگترین مشکلاتی که دولت گرجستان در بخش کشاورزی با آن روبرو است، کمبود سرمایه جهت مکانیزه شدن تولیدات کشاورزی و نبودن صنایع تبدیلی و بسته بندی محصولات کشاورزی می باشد که حمایت از طرح ها و سرمایه گذاری های اولویت دار کشاورزی و دامداری در دستور کار مقامات این کشور قرار دارد.

یکی از محدودیت های موجود در گرجستان ممنوع بودن فروش زمین های کشاورزی به اتباع خارجی است. طبق تصمیم کابینه دولت گرجستان چندین سال است که فروش زمین های کشاورزی به اتباع خارجی ممنوع گردیده است. اما مقامات این کشور برای تشویق سرمایه گذاران و رفع ممانعت از سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، موضوع واگذاری زمین کشاورزی در مجلس گرجستان را با دو پیشنهاد، واگذاری به شرط سرمایه گذاری و اجاره بلند مدت، در حال بررسی قرار داده اند.

علاوه بر شرایط مناسب آب، هوا و خاک برای کشت فراسرزمینی در گرجستان، موضوع حمل و نقل و مسافت را نباید از نظر دور داشت. هر چند که گرجستان با ایران مرز مشترک ندارد اما با توجه به وجود خط راه آهن از آستارای ایران تا بندر گرجستان در دریای سیاه (پوتی و باتومی) امکان حمل و نقل و انتقال ریلی کالا تا بندر گرجستان در دریای سیاه از اول فروردین ۹۷ فراهم شده است. این بدین معنا است که با وجود راه آهن در صورت تولید محصولات در خاک گرجستان هزینه و زمان انتقال محصولات به داخل کشور کاهش خواهد یافت و قرار گرفتن زمین های کشاورزی در کنار خط انتقال ریلی،

کشور گرجستان را برای بسیاری از سرمایه گذاران در مقایسه با برخی از دیگر کشورها مانند غنا، برزیل و ویتنام جذاب تر و به صرفه تر خواهد کرد. همچنین قرابت‌های فرهنگی اهالی این کشور با ایران، بدون شک کار در این کشور را برای متخصصان داخلی آسان تر خواهد بود. علاوه بر آن خط ریلی امکان فراهم کردن زیر ساخت‌های لازم و انتقال تکنولوژی در حوزه کشاورزی را نیز تسهیل خواهد کرد. در کنار موارد ذکر شده رژیم لغو روادید بین دو کشور، نیروی کار ارزان، ثبات سیاسی و اقتصادی در گرجستان، اجاره ارزان زمین کشاورزی، ارزان بودن انواع وسائل و ادوات کشاورزی از دیگر مزیت‌ها و پتانسیل‌ها در زمینه امکان تحقق کشت فراسرزمینی در گرجستان می باشد.

۳-۱۱ مشوق های تجاری

✓ مناطق آزاد تجاری

معافیت از کلیه مالیات‌ها به استثنای مالیات بر درآمد شخصی (۲۰٪) که از حقوق کارمندان پرداخت می شود.

چهار منطقه آزاد صنعتی (FIZ) در پوتی (شهر بندری)، کوتایسی (سومین شهر بزرگ) و تفلیس (پایتخت) فعالیت می کنند.

✓ مناطق آزاد توریستی

زمین رایگان

معافیت مالیات بر سود و دارایی تا سال ۲۰۲۶

مجوز رایگان کازینو برای هتل با بیش از ۸۰ اتاق

✓ مشوق های تولید

زمین‌ها و ساختمانهای رایگان برای ساخت کارخانه

یارانه پرداخت سود وام

کمک هزینه برای کارخانه های فرآوری مواد غذایی

✓ تأمین مالی آموزش حرفه ای

۱۲۵ مرکز آموزش حرفه ای دولتی

بیشتر هزینه های دوره توسط دولت تأمین می شود

۱۲- آداب تجارت با گرجستان

هنگام ملاقات با کسی برای اولین بار در گرجستان، هنگام گفتن "gamarjoba" ("سلام") با یکدیگر دست دهید. اغلب گرجی ها هنگام برقراری رابطه گرم برخورد می کنند و به سرعت به سمت بوسیدن گونه حرکت می کنند. آقایان هنگام ملاقات در خیابان، یا در جلسات تجاری، گونه یکدیگر را می بوسند. هنگام تماس با افراد نزدیک یا خانواده معمولاً از نام

کوچک استفاده می شود. در جلسات تجاری نام کوچک نیز ممکن است بلافاصله پس از آن با کلمات "Batono" ("آقا") یا "Kalbatono" ("خانم") استفاده شود، که به معنای رسمیت است و این بخشی از استاندارد ملی است. بیشتر مردم انتظار دارند با عنوان مناسب خود و به دنبال آن نام خانوادگی خطاب شوند. مانند اکثر ملت های اروپا و آمریکای شمالی، هدایا معمولاً در روزهای تولد و کریسمس اهدا می شوند و نیازی به گران بودن هدیه نیست.

اگر به خانه یک گرجی دعوت شدید، برای میزبانان گل، شیرینی یا شکلات وارداتی هدیه ببرید. تعداد فرد گل بدهید، چراکه برای تشییع جنازه به تعداد زوج گل داده می شود. هدیه ها نیازی به بسته بندی دقیق ندارند. یک هدیه کوچک برای کودکان مناسب است. هدیه ها لزوماً هنگام دریافت باز نمی شوند.

تا آنجا که به آداب و رسوم وعده های غذایی مربوط می شود، رفتارهای سرمیز معمولاً روشن و در کمال آرامش هستند. وعده های غذایی بیش از هر چیز زمانی برای دور هم جمع شدن و لذت بردن است. میزبان گرجی شما می خواهد اطمینان حاصل کند که شما راحت، خوش اشتها و شادمان هستید. اگر در مورد آداب و معاشرت شک دارید، یا آنچه دیگران انجام می دهند را تماشا کنید یا اینکه به سادگی بپرسید. رفتارهای سرمیز وعده های غذایی اروپایی است، یعنی هنگام خوردن چنگال در دست چپ و چاقو در سمت راست نگه داشته می شود. هنگام غذا خوردن دستان خود را پنهان نکنید و سعی کنید آرنج خود را روی میز قرار ندهید. پیرترین (یا مهم ترین) مهمان معمولاً ابتدا پذیرایی می شود. اگر می توانید همه ظرف های غذا را امتحان کنید. خوراک های دوم و سوم به شما پیشنهاد می شود و پذیرش آن ها باعث خوشحالی میزبان می شود، بنابراین سعی کنید اولین لقمه ها را کوچک بگیرید، همه چیز را در بشقاب خود تمام کنید و در طول غذا انتظار مکالمه را داشته باشید.

فرهنگ تجارت گرجستان به طور محسوسی رسمیت کمتری نسبت به سایر کشورها دارد. هنگام ورود و خروج با همه دست دهید. در هنگام سلام و احوالپرسی تماس چشمی خود را حفظ کنید. بهتر است فردی که از مقام بالاتری برخوردار است دست دادن را آغاز کند و مودبانه است که صبر کنید تا خانم ها دست خود را دراز کنند. عناوین علمی و حرفه ای معمولاً همراه با نام خانوادگی استفاده می شود. کارت های بازرگانی بدون هیچ گونه تشریفات رسمی مبادله می شوند. بهتر است که یک طرف کارت ویزیت خود را به گرجی یا انگلیسی ترجمه کنید. گرجی ها از دیدگاه خود بسیار رابطه گرا هستند، سبک ارتباطی گرجی ها سریع و احساسی است. این بدان معناست که احساسات مردم بر واقعیت ها ارجحیت دارند. به همین ترتیب، هنگام انتقال اطلاعات دشوار نیز باید حساس باشید. به همین ترتیب، گرجی ها ممکن است در اشتیاق برای ایجاد یک رابطه تجاری، پاسخ مثبت دهند که به جریان ارتباطات کمک کند، در مقایسه با روس ها گفتن "نه" بی ادبانه تلقی می شود. یکی از راه های بروز این تأثیر فرهنگی، پرسیدن سوالاتی به روشی منفی است تا فرد پاسخ دهنده بتواند پاسخ مثبت یا منفی بدهد. گرجی ها از ابراز احساسات خود نمی ترسند. تعجب نکنید اگر مردم در حین تجارت خشم یا ناامیدی شدید

نشان می دهند. به همین ترتیب گرجی ها می توانند در سخنرانی خود احساسی باشند. هنگام بحث در مورد یک موضوع، ممکن است صداها بلند شده و حرکات دست افزایش یابد. در طول بحث ارتباط چشمی خود را حفظ کنید، چراکه تماس مستقیم چشمی اعتماد را جلب می کند. درباره ی نگاه به دور یا برقراری تماس چشمی متناوب ممکن است سوءتعبیر شود. گرچه گرجستان دارای یک فرهنگ رابطه محور است، اما آن ها می توانند بسیار رک نیز باشند.

در آغاز جلسات، معرفی رسمی یک امر عادی است، که عموماً به ترتیب سن، افراد معرفی می شوند، هرچند ابتدا زنان معرفی می گردند. آمادگی مروری بر پیشینه، تجربه و هدف کلی خود برای بازدید را داشته باشید. همچنین ارسال بیوگرافی کامل از همه کسانی که از قبل در جلسه شرکت می کنند، برای صرفه جویی در وقت و همچنین معرفی دقیق تر، مثمر ثمر می باشد. اولین جلسه اغلب بیشتر در مورد اینست که آیا انجام کار مشترک با هم امکان پذیر است یا خیر. انتظار نداشته باشید که در جلسه اول قراردادهایی منعقد شود، وقت و صبر لازم است. جلسات ممکن است در یک ناهار یا شام ادامه داشته باشد، هرچند ممکن است موضوع مکالمه از تجارت دور بماند، اما باید از این زمان به عنوان فرصتی استفاده شود تا میزبان گرجی بتواند شما را در سطح شخصی بشناسد. در بیشتر موارد تصمیمات در رأس یک شرکت گرفته می شود. تا زمانی که با رئیس یا مالک ملاقات نکرده اید، به خاطر داشته باشید که تمام جلسه شما دستیابی به نکات کلیدی است که سپس به تصمیم گیرنده منتقل می شود. جلسات می توانند به طور مکرر قطع شوند، این را به عنوان نشانه ای از بی علاقه‌گی تفسیر نکنید.

۱۳- مزیت ها و چالش های همکاری های سیاسی و اقتصادی دو جانبه با گرجستان

همان طور که قبلاً نیز در گزارش اشاره شده است، گرجستان در رتبه بندی بانک جهانی در شاخص های سهولت کسب و کار و آزادی اقتصادی به ترتیب رتبه های هفتم و دوازدهم را کسب کرده است.

نین زائد و

اصلاح و تجمیع مجوزهای کسب و کار که از گام های نخست در توسعه اقتصادی به شمار می رود، از جمله اقدامات سازنده ای بوده است که منجر به پیشرفت سریع و مداوم گرجستان در زمینه سهولت کسب و کار و آزادی اقتصادی گردیده است و رتبه این کشور را در جهان و به ویژه در منطقه از منظر شاخص حاکمیت قانون در پروژه عدالت جهانی ارتقا داده است.

علیرغم نداشتن مزر مشترک ایران با گرجستان، قرابت منطقه ای، اشتراکات تمدنی و فرهنگی میان دو کشور و توجه به اینکه گرجستان بخشی از صحنه معادلات ژئوپلیتیک قفقاز و دریای خزر و همچنین منبع اصلی دسترسی به دریای سیاه و اتصال منطقه قفقاز به اروپای شرقی است، اهمیت راهبردی این کشور در مناسبات بین المللی ایران را آشکار می کند. علاوه بر این، روابط خیلی نزدیک گرجستان با اتحادیه اروپا و تلاش همه احزاب حاکم برای پیوستن به قاره اروپا (که ناگزیر رعایت استانداردهای اتحادیه اروپا را الزامی می سازد) از یک طرف و روابط نزدیک ایران با روسیه و اتحادیه اقتصادی

اوراسیا از طرف دیگر، از عوامل محرک در برقراری ارتباطات سیاسی اقتصادی بین ایران و گرجستان می باشد و در نهایت شایان ذکر است که پتانسیل روابط دوستانه بین ایران و گرجستان نیز مسئله تحکیم روابط اقتصادی را قوت می بخشد.

در بیان کلی کشور گرجستان در زمینه روابط تجاری بین المللی حائز امتیازات زیر می باشد:

- ✓ فضای عمیق و جامع تجارت آزاد با اتحادیه اروپا (DCFTA)
 - ✓ موافقتنامه تجارت آزاد با چین و هنگ کنگ
 - ✓ موافقتنامه تجارت آزاد با انجمن منطقه ای تجارت آزاد اروپا (ایسلند، لیختن اشتاین، نروژ و سوئیس (EFTA)
 - اوکراین، ترکیه و کشورهای مشترک المنافع (CIS)
 - ✓ موافقتنامه نظام ترتیبات ترجیحی با آمریکا، کانادا و ژاپن (امکان صادرات با امکان اعطای تعرفه های ترجیحی از کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته)
 - ✓ عضو سازمان تجارت جهانی
 - ✓ عدم وجود محدودیت کمی در واردات
 - ✓ معافیت ۸۰٪ کالاها از تعرفه وارداتی
 - ✓ برخورداری از فرایند آسان و خدمت محور گمرکی (ترخیص کالا در ۱۵ دقیقه)
 - ✓ هزینه پایین نیروی کار
 - ✓ از نظر میزان اطمینان در سرمایه گذاری به لحاظ حفظ و ثبات سرمایه و یا به عبارت دیگر امنیت مالی جهت سرمایه گذاری، گرجستان بالاترین رتبه را در بین کشورهای سابق اتحاد جماهیر شوروی دارد.
- گرجستان با بیش از ۳۰ کشور معاهدات سرمایه گذاری دو جانبه منعقد کرده است و علاوه بر آن عضو مرکز بین المللی حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) است. لازم به توضیح است که این مرکز یکی از ارکان وابسته به بانک جهانی است که به منظور تضمین سرمایه گذاری خصوصی ایجاد گردیده است. در حقیقت با توجه به وضعیت خاص اقتصادی و ارزی بازرگانان ایرانی و حجم کوچک اقتصاد گرجستان، سرمایه گذاری (برای مثال یک میلیارد دلاری) در این کشور، آثار به مراتب قابل توجه و بهتری از سرمایه گذاری به همین میزان در کشورهایی با اقتصاد بزرگ دارد.

در سطح روابط دوجانبه کشور جمهوری اسلامی ایران تاکنون اسناد زیر را با این کشور مبادله نموده است:

- موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده‌ای کالا و مسافر بین ایران و گرجستان
- موافقتنامه اجتناب از اتخاذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات بر درآمد و سرمایه بین ایران و گرجستان

- موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت ایران و گرجستان
- موافقتنامه همکاری های بازرگانی بین ایران و گرجستان
- موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین ایران و گرجستان و پروتکل الحاقی
- موافقتنامه در زمینه کمک متقابل اداری در امور گمرکی

نکته قابل توجهی که لازم است بازرگانان ایرانی نسبت به آن آگاهی داشته باشند، اشاره به محدودیت ورود کالاهای ایرانی به خاک گرجستان می باشد، که این مسئله طی نامه ای به اتاق های بازرگانی سراسر کشور نیز اعلام گردیده است. در این نامه تصریح شده است که گرجستان با هدف حمایت از تولیدکنندگان داخلی، لایحه ضد دامپینگ را تصویب نموده است. این اقدام در جهت حفظ تولیدات داخلی همسان بازرگانان گرجستانی از رقابت های بازار شکنانه با قیمت های دامپینگ واردکنندگان کالاهای خارجی صورت گرفته است.

شایان ذکر است که تحولات نرخ ارز در بازار ایران در نتیجه تحریم های جدید آمریکا در سال ۱۳۹۷، باعث افزایش صادرات و عرضه بیشتر محصولات و کالاهای ایرانی از جمله سیمان، فولاد و میلگرد به بازار گرجستان با قیمتی بسیار پایین تر نسبت به کالاهای مشابه داخلی شد، به گونه ای که قیمت محصولات وارداتی ایران حتی از قیمت مواد خام گرجستانی پایین تر بود و این امر باعث بروز اعتراضات شدید تجار این کشور شد. دولت گرجستان در اولین واکنش نسبت به این اعتراضات، سیمان های وارداتی را برای تطبیق با استانداردهای اروپایی، به توقف یک ماهه در گمرک این کشور جهت کنترل کیفیت سیمان ملزم نمود و مسلماً اجرایی کردن این قانون به نوعی هزینه ها را برای صادرکنندگان ایرانی افزایش داد به صورتی که عرضه سیمان با هزینهی مضاعف دیگر به صرفه نبود و دولت گرجستان موفق گردید که دوباره محصولات داخلی را در بازار رقابت وارد نماید. در گام بعدی دولت قانون مبارزه با دامپینگ را به تصویب رسانید که از سال ۲۰۲۱ اجرایی خواهد گردید. این قانون که توسط کارشناسان مالی اتحادیه اروپا تدوین شده است، مجوز دخالت دولت در حمایت از منافع تولیدکنندگان کالای همسان و مشابه داخلی را در برابر قیمت های پایین محصولات وارداتی صادر می کند.

تلاش در برقراری تجارت آزاد و ترجیحی میان ایران و گرجستان راهکاری است که در سطح کلان می توان ارائه نمود که در صورتی که نسبت صادرات و واردات میان دو کشور از تعادل نسبی برخوردار باشد و کالاهای فهرست شده با دقت و مو شکافانه تعیین گردیده باشند، موجبات ارائه تسهیلات و حذف قوانین دست و پاگیر برای تجار هر دو کشور را فراهم خواهد کرد. در سطح خرد راهکار اصلی دیگری که توسط کارشناسان عنوان شده است، حرکت بازرگانان به سمت ساخت و صدور محصولات دانش بنیان و تکنولوژیک و فاصله گرفتن از صادرات کالاهای میانی می باشد، چرا که بدیهی است در صورت عدم ارتقا کیفیت و سطح فناوری های کالاهای صادراتی ایرانی، رقبای تجاری به سهولت بازارهای هدف را از آن

خود می کنند و عدم وجود تجارت آزاد بین کشورها میزان آسیب پذیری روابط تجاری بین المللی را شدت خواهد بخشید. بنابراین ارتقای سطح کیفی محصولات صادراتی مطابق با استاندارد اروپا از یک طرف و گسترش موافقتنامه های تجارت آزاد از مواردی است که توان تحمل روابط تجاری کشور را در برابر سیاست های ممنوع کننده سایر کشورها افزایش خواهد داد.